

Reisa Villakssenter AS

Natur- og kulturverdiene i nordfylket er utgangspunktet for et pågående forprosjekt for et villakssenter i Nordreisa kommune; Reisa Villakssenter, sak 37/17

Beskrivelsen av forprosjektet:

«Det skal utredes, planlegges og beskrives mulighet for å etablere et Villakssenter i Nordreisa. Senteret skal bidra til økt verdiskaping, økonomisk, økologisk og kulturelt. Hovedfunksjoner skal planlegges samlokalisert på Halti.»

Forprosjektet er godt i gang, siden januar 2019. Der er finansiert med egenkapital fra kommunen, samt midler fra Troms fylkeskommune, Statsskogfondet og Halti nasjonalparksenter AS.

Nordreisa kommune har i eget vedtak bevilget kr 1 million til egenkapital / stiftelseskapital for det nye senteret.

Som i mange norske vassdrag, har Reisaelva sine utfordringer. Et villakssenter vil bidra til økt: **Kunnskap, forvaltning, formidling og verdiskapning**, som igjen vil føre til økte synergier og positive ringvirkninger for villaksen og elva -både økonomisk sett og med tanke på det biologiske mangfoldet.

Generelt kan man si at det gjøres for lite forskning i elva. Et villaksenter i Nordreisa vil føre til økt fokus på nettopp dette. Forskning på anadrome fiskearter som laks, sjørøye og sjørøret er svært ressurskrevende. Man er avhengig av ekstern finansiering for å dra i gang større forskningsprosjekter. Mer forskning på villaksen i Reisaelva vil være nyttig både lokalt, regionalt og nasjonalt og gi resultater som Reisa Elvelag kan benytte seg av i den lokale forvaltningen. Mer og korrekt fakta og vitenskap vil gi et bedre grunnlag for å fatte forvaltningsmessige, riktige beslutninger.

Organisasjonsmodellen vil være at Nordreisa kommune eier bygget. Bygget er en utvidelse av dagens Halti med ca 300-350 kvm. der ca 150 kvm leies ut som kontorer og møterom. Det øvrige (opp mot 180 kvm) er tenkt som utstillingsrom. Det er samme modell som i dagens løsning for Halti bygget.

Det er tenkt at stifterne av Reisa Villakssenteret A/S, eventuelt andre interesserte, flytter inn i disse nye lokalene. Forespurte stiftere til Villakssenteret er: Reisa Elvelag, Nasjonalpark senteret, Statsskog (og NJFF Troms, Kulturformidling, museum). Disse må avgjøre i sine organisasjoner om de vil være med på dette, og på hvilken måte og på hvilket nivå.

Det er et ønske at man samler alle fagmiljøene som arbeider for villaksen i Reisaelva inn i dette kontorlandskapet, for på den måten å få et godt fagmiljø som også kan jobbe med felles utvikling i saker knyttet til elva, vann, natur, kultur og verdiskaping.

Ut fra dagens ståsted så leier RE sin administrasjon kontor plass på Halti, og vil derfor bare måtte flytte til nybygget. Dette vil ikke påføre RE noen økte kostnader (med forbehold om endelig avklaring av leiepriser).

Utstillingen skal eies og drives av stifterne i Reisa Villakssenteret A/S, sammen med Halti nasjonalparksenter AS. Her er arbeidstittelen i dag «Fantastiske Reisa». Midler til drift vil i all hovedsak bli forsøkt hentet fra forskjellige statlige departement (klima og miljø), fiskefond, forskningsrådet, prosjekter og andre kilder. Det må påregnes en del egen innsats fra stifterne i startfasen til utstillingen er oppe og går.

Samlet sett er organisasjonsmodellen slik at *den gir lav risiko*. Nordreisa kommune vil bygge og eie bygget, og leier ut lokaler til enhetene. Det gir forutsigbare leieutgifter og ikke kapitalutgifter / lån til villakssenteret eller de andre.

Utstillingen er planlagt slik at den blir 100 % eksternt finansiert og bygges opp i et samarbeid med nasjonalparksenteret og andre. Gjennom dette samarbeidet, og sammen med f.eks museet og kvenkultursenteret, kan man nå flere ulike finansieringskilder.

Villakssenteret blir dermed en egen enhet som kan konsentrere seg om drift, utvikling, faglig arbeid og formidling.

Konsekvensene for RE:

Negativ:

RE må gå inn med en andel av aksjekapitalen for å bli med i Villakssenteret A/S. Andelen vil kunne utgjøre anslagsvis 50-100 000 kroner

Dette vil være den eneste økonomiske risikoen man løper.

Positiv:

RE vil få et større fagmiljø rundt seg. Større muligheter til å få være med i forskning og utvikling rundt Reisaelva og større muligheter til å «presse fram» lokale utfordringer og oppgaver som kan finansieres eksternt for å bygge opp omkring elva

Bedre renommé til RE (vil være negativt å ikke stå i Villakssenteret), bedre oppmerksomhet og omtale gjennom media som igjen vil kunne føre til en økt omsetnings og prising av fiskekort

Styrke bevissthet og identitet omkring Reisaelva, villaksen og det biologiske mangfoldet. Gjennom skoletilbud, kurstilbud og andre opplegg kan senteret ha en positiv betydning i lokalmiljøet

Forslag /eksempel på organisasjonsmodell for Reisa Villakssenter AS:

Total aksjekapital på kroner 300 000 -500 000

Eksempel: Kroner 300 000 i aksjekapital:

-Nordreisa kommune 32% (kroner 98.000)

-Nasjonalparksenteret 34% (kroner 100.000)

-Reisa Elvelag 34 % (kroner 100.000) Eventuelt vil kroner 50 000 gi en eierandel på 16,7 %

Andre aksjonærer som kan være aktuelle: Statskog, NJFF.

En god og gjennomtenkt aksjonæravtale vil være et viktig styringsinstrument for å regulere detaljer i avtalen. Representasjon i styret, videresalg av aksjer ol. Dette kan styrke enkeltaksjonærers interesser og innflytelse utover eierandelen.